

מכנים אותה בברלין, אלא שאח"כ שולחים אותה ללונדון בלא תשלום מכס, כידוע, ושם מטביעים עליה נוספנקא דמלכות ביישניה ושולחים אותה חזרה דרך המכס בתור סחורה אנגלית דבאה מאנגליה, ואח"כ מוכרים אותה, אונטער דען לינדען בברלין נופא בהכשר לונדון, ובעד סחורה בשרה"ז של עור, פוישט הדיישט שלנו ממש את העור...

ואם תרצו, יודע אני לספר לכם עוד עובדה אחת קטנה:

לפני המלחמה היו הכל משחוטטים ושואלים: איך זה יכול בית-המסחר הידוע בפריז בשם Galeries Lafayette למכור את סחורתו בזול? עד שחקרו ומצאו כי אלו הסחורות היו באות מ... גרמניה. ולא זאת אלא שהפסולת שלהן חזרה אח"כ לברלין כחנם הפריז Lafayette ומשילא מוכן, כי סחורות חשובות כ"כ שנוצרו על מידת הגרמניות נמכרו לגרמנים כשופרא דשופרא מפריז ושלמו ה"בוש" (שם נטאי צרפתי לגרמנים) מכלי בוש במיטב כספם טבין והקילין...

הוא אשר אמרתי: שמא נרים, ובעד השם פריז מפריזין על הפחיר בכל מקום

שם בני-יורק, זו תל-אביב הגדולה, אשר באמריקה המתוקנת, ישנו בית-מסחר גדול ומפורסם לכוכעי-נשים. וה"ליידים" באמריקה, כדרך נשים בכלל, אורבות ללבש דוקא כובעים מפריז. בעד כובע שהוא Made'in Paris פוכנות הן לטכר ממש את אביהן ואת אמן.

מה לעשות?—שולחים את האמנית הראשית (Modiste בלע"ז) של העסק לשני הרשים בשנה לפריז, והלקוחות הכצות אל בית-המסחר צריכות לראות בעיניהן שהיא איננה, מחמת שנטעה לפריז כדי להוביל משם את הסחורה... ובשוכה משם היא מוצאה, כמוכן, את כל הכובעים טובים ועשויים דוקא בני-יורק אלא שהיא טומכת את ידיה עליהם ואומרת בכונה גדולה: יהי רצון כאלו נוצרתם בפריז, והגשים קופצות עליה, כלומר על הסחורה, ומשלמות בעד הכובעים מניו-יורק שנושאים עליהם החותם Made in Paris ממש כמו שיקרה ללקוחות היהודי מת"א המכין בעצמו מלכוש נשים ומכריו על סחורתו שהיא עשויה בפריז ובלונדון...

ושם, בברלין, יש בית-מסחר גדול מכל מיני סחורות שר עור, ובו אין מוכרים אלא סחורה אנגלית... הא כיצד? = לעולם

זה מאמריקה ישהן ידו האחת לפיו והחת להרבות בדברים ללא-הועלת יתן ידו השניה כביטו המדולר ועשה, בעבור שגד"ח צי"פ ליון לכחפ"ח דולר לשיבת קרן-היסוד, כדי לחייב את ה"דורים העשירים" שלנו באמריקה ולפתח את סגור כיסם לבנין הארץ...

* * *

איני בקי כ"כ בחורת הכלכלה של החעשייה והרוצרת כמו למשל ביי-דרורא שלנו, ואיני מומחה כמדודו לדעת בדיוק ובפרוטרוט את כל המספרים הן של ההכנסה והן של ההוצאה מכל הסחורות בארצנו, ואולם לאהר שוקראתי בטאמרו, בנין הארץ" ח"א את כלי העובדות ה"גרניות" של יחס הקהל שלנו להוצרת הא", וכיבוד את הדברים הנוראים שנגעו אל לבי מאד: הן לו להצבור שלנו משופרא דשופרא—אם אין על זה נוספנקא של ח"ל, תועבה הוא!—נוכחתי בעובדות אדוות שראיתי בעיני וששמעתי מפי יודעי-דבר ע"א, פתוחה של החעשייה כיצד הוא נעשה בארצות המרוקנות, והושב אני כי אמנם צדקו דבר חכמינו שאמרו: סרנא דארעא חד הוא...

ושריות שותא:

הנס, ומיד עלה על זכרוני מעשה שהיה לפני כמה שנים, באשה אחת מעיר קטנה ברוסיה ששלחה שלשה ר"כ לבנק שלנו בירושלם וכתבה להם לאמר: יהודיה עניה אנכי ומהפרנסה מניכרת הלב. הורמת אני כל יום קופיקה אחת מטריוני, ועכשיו שזכותי לקבץ 3 רובלים, הריני שולחת אותם אליכם. ובהיות שרוצה אני שהכסף יגיע למקומו, הנני מבקשת מכם שהטריחו את עצמכם להתראות עם רבי מאיר בעל הנס בכבודו ובעצמו ולמסור את הכסף לידי ממש...

ולפני צאתי משם, הנישו לי הגבאים את ה"פנקס" של המוכר. לאחר שרפדפתי בו קצת מצאתי כתוב לאמר: באתי וראיתי את ישיבת ר' מאיר בעל הנס, ועל ההתום: "מאיר בלי נס".

איני יודע אם זהו הולודר-מאיר של ת"א או אולי ר' מאיר "החתון", אונטערמאיר בלע"ז שגלה הר"ר סלושץ בחפירותיו, וזכה לעמד בראש "קרן היסוד" באמריקה לכבוד המליונים שלן, וביחוד להיות ה"טאסט-מייסטור", כלומר נאה דורש על "קארואן-הא-יוד" בכל תנשפים. והנה ב"ה עבר גם חג החנוכה, ובכל זאת לא קרה אותו הנס... מאיר

הקבלו אותם מניו-יורק או מפדן-ארם—המכתב של ברזל וקלינגר יוכיח! ככלל אין דבר אבוד בגן-עדן דארנו, ואפילו מכתב בטוח באהריות... הנה בזמן האחרון נמסר בצפת לד"ר ו... מכתב בטוח שהיה בבחינת "נסחר" כמה וכמה חרשים בעיה"ק גיפא, עד שהגיע זמנו להתגלות, והקב"ה עשה נס והפוטחה העתיקה את דירתה למקום אחר, ואז נגלה ונמסר לבעליו עפ"י קבלה...

ובכן, הצעה מעשית—שהפוטחה העבר מדידה לדירה לכהפ"ח בכל שלשה חדשים... יודע אני לספר לכם עוד מעשים יפים כאלה, אלא שהיהודים הטובים מצפת השביעוני בנקיפת-הפין שלא אכתב עליהם הלילה על ה"בלעטער" (עהונים), וע"כ לא אספר כלום, כקטנה זו, להגדיל, שהעידה במשפט הרצח של "ר' זלמן רובין ז"ל, ולא אני, למשל, כי שני הרבנים הגאונים וחברי בד"צ החכם ר' י. ו. והרכ"נ. א. שולחים את בניהם ונכניהם ללמוד שפה אנגלית לא הלילה בבתי-הספר העברים, לא בשעור-הערב של כ"ב ואף לא באליאנס, כי אם בכנפי השכינה של "איתו האיש"...

* * *

נכנסתי במכירה לשיקת רבי מאיר בעל

ממתוק יצא עו", ולפיכך חרשו לא בענלהו אלא בכורתו ומיד נפתרה החידה ואזרו כלם: כי מעו יצא מוה...

וכשקראתי בדרך נסיעתי בעתונים מעשה ברבי אליעזר בן-מנחם וברבי אלנבי שהיו יושבים ומטפדים ב"ציאת מצרים" של זלול פשה רחמנא "לצילן" (Ceylon) בלע"ז, וזכרתי מעשה אחר ביהודי כפרי אחר שלא ידע לערך את ה"סדר" כראוי ושלה את אשתו אל השכן כדי להתבונן אל מעשיו. הלכה הפלונית וראתה והנה השכן מכה את אשתו, גיר חוקה", וחזרה מיד לביתה ושהקה... לשוא נסה בעלה להוציא דבר מפיה כי פחדה מאד, עד שנתכעס מאד והלק לה עשר מכות.

— אם ידעת את מנהג ה"סדר", טענה אליו אשתו בדמעות, למה זה שלחתני אל השכן ללמד ממנו?...

והאמת אניד לכם רבותי, כי שלחתי לכם ע"י הדאר בצפת לכבוד חנוכה "לביבות" חמות ושריות שקורין להן "ווארעניקעס" בלע"ז, וצרפתי אליהן גם מנחה לעשו לכבוד ראש השנה שנהם, כדי שלא להטיל קנאה בסעודה ואי"ה לאחר ארבעה חדשים ושמנה עשר יום

מבעד למסוה

(שעורים בהסתכלות)

דכל שואלים: היכן "עומת"? מדוע לא הבין לנו מטעמים כדרכו לשתי השבתות דאחרונות? והנה אנלה לכם

את הדבר: קנאתי ברבי שלנו ויצאתי אף אני במוז לדרך on leave, אלא שהוא ופצ לחלואן וללוקסור ואני נסעתי, להבדיל, להאר"י הקדוש ולרבי מאיר בעל הנס; הוא הדרים וירד מצרימה לראות, כנראה, כיצד עורכים אצל שכנו את ה"סדר" בזמן האחרון, ואני הצפנתי ירדתי להיפה לראות את אי-הסדר, כונתי, כמוכן אל ה"קניימליך" (כדורי הבצק) שלנו... כי יש לנו ב"ה על הרי-שושן בכרמל גבור לאומי כשמשון הגבור בשעתו, שכל מעשיו הם חידה. בזמן האחרון רצה ללכוד לא שלש מאות שועלים אלא שלש מאות "לפירי אש" ונקשרו כלם בונג אחד... ולא זאת אלא שררכו לחוד חידות מ"שונות ר"ל, לא מעו יצא מהוק" כשמשון בשעתו, כי אם לויפך,

וביחוד בא"י...

ואין סלע איפוא אם היהודי מהל-אביב
מוכר למשל מי-בשם (Eau de Cologne)
למטרונותא עברית של דהוב אלנבי בבקנוק
שיש עליו דוקא "אטיקטה" אנגלית עם אותיות
לטיניות Paris.

מדו איפוא ה"מוסר השכל"
היוצא לנו מזה? ומאי קא משמע לן? —
שאפילו אם זה Made in Paris או "מיד אין
לונדון", הרי זה עשוי בת"א או בנוה-שלום
וא"כ למה לנו לקנות סחורה מפדיו שבכ"ז היא
מיפו ולשלם בעדה מחיר של פדיו, הלא מוטב
לקנות באמת סחורה טאריץ - ישראל
שהיא Made in Jaffa או "מיד אין תולדה"
ולשלם בעדה מחיר של א"י? — שטע מיניה!...

בשובי ממסעי מצאתי בהיבת הדאר שלי
כמה מכתיבים זרים הדומים קצת לשמי מפנים
ומאתור, ואי"ה בעש"ק דבעל"ט אמצאם
לבעליהם ע"י הדאר שלי...

עזמות